

Tekenen bij het kruisje

Red Bull

X-Alps 2025

De bedenkers van de route die de Red Bull X-Alps deelnemers in juni 2025 moeten afleggen zijn er in geslaagd weer iets verrassends en uitdagends te verzinnen. Het is de langste route ooit - met 1283 km is hij 60 km langer dan de vorige editie. Hij gaat ver Frankrijk in, naar Les Deux Alpes - een wens van de Franse piloten zoals Maxime Pinot en Damien Lacaze. En de route kruist zichzelf in Sankt Moritz - wat dat voor interessante belevenissen gaat opleveren kijken we naar uit! De proloog is op 12 juni in Kirchberg (Oostenrijk), de start op 15 juni in Kitzbühel. Uiterlijk op 27 juni finisht de race op het vlot in Zell am See.

De proloog, start en finish zijn allemaal dicht bij elkaar in Oostenrijk - een aanrader als je alles live wil meemaken is om naar die regio af te reizen. Daarnaast doet de route Duitsland, Zwitserland, Frankrijk en Italië aan. Na de proloog in Kirchberg en de start in Kitzbühel richting de Hahnenkamm zijn er maar liefst 16 Turnpoints, waar de atleten een bord moeten tekenen, of, in één geval een waypoint moeten halen bijvoorbeeld door er overheen te vliegen, namelijk de

Zugspitze. Nieuw is dat de atleten eerst naar het zuiden gaan, de Dolomieten in. Duitsland komt dit keer alleen aan bod bij Turnpoint Zugspitze. In Sankt Moritz komen ze twee keer langs om het bord te tekenen. Een keer op weg naar Zwitserland en op de terugweg vanuit Italië, voordat ze op weg gaan naar de finish op de Schmittenhöhe en de landing op het vlot in Zell am See. Daarnaast zijn er maar liefst drie Via Ferrata's op de route: een bergroute waar de atleten

gezeekerd een stuk moeten klimmen. Het zijn de Toblinger Knoten in Italië; de Mont Blanc in Frankrijk en de Heini Holzer via ferrata in Italië. Ze moeten dus ook zelf de spullen daarvoor meenemen. Het maakt de route extra zwaar. Uitdagend aan de route is ook dat de atleten de hoofdkam van de Alpen vier keer over moeten steken. Als dat niet vliegend kan verliezen ze potentiële heel veel tijd en energie met lopen.

Meet the 20

Op zoek naar de beste startplek bij de Klausenpass

35 Athletes

1 CHAMPION
16 VETERANS
18 ROOKIES

More information o

“Red Bull X-Alps heeft de X gevonden: die is in Sankt Moritz, Zwitserland”

2025 Athletes

ON
IS
S

17
Nations

01
FEMALE

34
MALE

The world's
toughest
adventure
race

on [redbullxalps.com](https://www.redbullxalps.com)

Lees een analyse van de route door X-Alps reporter Tarquin Cooper hier:
<https://www.redbullxalps.com/int-en/the-route-more-complex-than-ever>

Sebrand Warren

"Dit voorjaar was ik een beetje 'burnt out'. Ik vond paragliding ineens niet meer leuk. Training ging heel goed maar ik voelde me alleen. Als ik op racetempo train kunnen mijn vlieg vrienden me niet meer bijhouden dus ik was veel alleen aan het vliegen en lopen. Ik vind juist het sociale aspect van paragliden zo leuk, samen met anderen trainen en vliegen dus de lol was er voor mij af. Toen ben ik een tijdje op een lager tempo gaan trainen zodat ik weer samen met anderen was. Nu gaat het weer heel goed."

Sebrand heeft onder andere een week met X-Alps atleet Patrick von Känel getraind. Ze vlogen in condities waarin niemand anders vliegt, zoals föhn. "Zijn mentorschap is cruciaal voor mij," zegt Sebrand. "Als ik boven kan blijven vliegen we ongeveer even snel, maar hij maakt minder fouten. De tactiek gaat de doorslag geven." Sebrand heeft met zijn supporter Rustam Gelmanov ook delen van de route gescout. "Ik ben niet in de Alpen opgegroeid, dus ik vind het nog steeds lastig om de lokale

omstandigheden goed in te schatten, zoals valleiwind. Ook al zal de dag en het weer helemaal anders zijn tijdens de race, het is toch nuttig om al op die cruciale plekken te hebben gevlogen."

Team compleet

Hij vind de route 'freakin' awesome' ook al zal het een grote uitdaging worden. "I love it! We moeten de hoofdkam van de Alpen vier keer over. Het is wel balen als je moet landen voor een via ferrata in geweldige

“De route is freakin’ awesome!”

Sebrand Warren, de Nederlandse Amerikaan die ons land vertegenwoordigt in de Red Bull X-Alps (lees ook het interview in Lift 36), heeft de afgelopen maanden hard getraind. De voorbereidingen voor zijn race zijn bijna rond als we hem spreken, een maand voor de start van de race. Al ging het niet allemaal vanzelf.

Interview: Bastienne Wentzel, foto's: Zach Gassan

vliegcondities. Ik hoop dat ik niet uitval bij de eliminaties want ik wil echt racen, maar het maakt niet echt uit of ik goal haal of niet. Het belangrijkste is om plezier te hebben. En als we allemaal binnen 12 dagen de finish halen, waar hebben we dan zo hard voor getraind?”

Het team is bijna compleet een maand voor de race: Rustam is de hoofdsupporter. Tom Peek zal vanuit Nederland het weer analyseren. Zach Gassan is fotograaf en social media producer en pakezel, zoals Sebrand

het noemt (“Hij is sneller dan ik met twee keer zo veel gewicht”). Fysiotherapeut en fotograaf Clement Perez is erbij tot 22 juni, daarna komt acropiloot Hugo Lamy erbij. Ski-expert en fysicus Kyle Olson zal alle kaarten, weersvoorspellingen enzovoort bijhouden. Tot slot zal mogelijk David Chin er nog bij zijn, die zich had opgegeven als atleet maar net de selectie niet haalde. “De meesten hebben elkaar nog nooit ontmoet,” vertelt Sebrand. “Ik ben de verbindende factor. We zullen voor de race

nog een week met elkaar trainen en teambuilden.”

Sponsors

Sebrand is teampiloot geworden voor Advance, waar hij enorm blij mee is. “Ik vroeg Patrick hoe ik bij Advance kon worden toegelaten. Hij zei dat ik moest langsgaan met een handgeschreven brief en wat lekkers. Dat heb ik gedaan. Aanvankelijk was er geen plek in het team maar ze vroegen me nog een email te schrijven waarom ik een

goede aanvulling zou zijn. Ik vertelde hoe de paraglidingsgemeenschap in Nederland en de USA nog groeit en welke kansen dat voor Advance zou bieden. Toen ben ik toegelaten."

Sebrand vliegt met de nieuwe Omega ULS in de maat 22,5m² die speciaal voor hem is gemaakt. De trimspeed is wat hoger en je kunt de speedbar twee keer zo ver intrappen. "Op vol speed gaat hij heel hard maar erg inefficiënt. Wel handig als je tegen harde wind in moet." Penibel momentje voor Sebrand toen hij met z'n spiksplinter-nieuwe vleugel een grondspiraal deed en de hele vleugeltip aan gort vloog. "De hele tip kon gelukkig worden gerepareerd." Het harnas dat Sebrand vliegt is een extreem licht speciaal harnas van Advance. Het weegt maar een kilo en, bijzonder voor moderne harnassen, heeft geen lange staartvin en geen submarine-achtige pod. Daarnaast wordt Sebrand nog gesponsord door Manta Sleep die hele comfortabele

slaapmatten maken. "Slaap is belangrijk voor de race en ik heb nogal de neiging alles te overdenken. Deze matjes hebben een soort gezichtsmasker met speakers zodat ik bijvoorbeeld een audioboek kan afspelen. Zo kan ik me afsluiten van de rest van het team en goed slapen." Ook heeft hij al zijn kleding gekregen van Black Diamond. "Ze hebben een de lichtste puffy ter wereld van maar 180 gram. Perfect, die kun je altijd meenemen."

XC in Nederland

In april was Sebrand even in Nederland op familiebezoek en om even te soaren. Het bleek fantastisch xc-weer en zo kwam hij in Houten op het lierveld van PaHo terecht. Samen met een paar anderen haalde hij het maximum uit de dag en vloog maar liefst 73 km naar de Veluwe. Op de landing dacht een parkwachter nog dat hij door verboden luchtruim was gevlogen. Zijn track is helemaal gecheckt en gelukkig was er niks

aan de hand.

"Ik zat boven de Veluwe nog op 1600 meter en had verder kunnen vliegen. Maar ik zat opgesloten door het militair luchtruim en moest landen. De Veluwe is groot! Ik had me niet gerealiseerd hoe weinig landingsplekken je daar hebt. Gelukkig haalde ik een mooi weiland. De parkwachter zette me op de trein en niet veel later was ik in Utrecht bij m'n broer."

De race

"Het is nu echt dichtbij. Ik denk dat ik alles goed heb gedaan wat betreft de voorbereiding. Ik voel wel de druk nu om goed te presteren voor mijn sponsors. En ook omdat ik wil onderzoeken of ik kan leven van professioneel atleet zijn. Ik wil het goed doen in de race, maar ook ervan genieten."

De atleten strijden op 12 juni in de Proloog en gaan op 15 juni van start in de Red Bull X-Alps in Kitzbühel.

In april was Sebrand even in Nederland onder andere om te soaren in Wijk aan Zee.

Volg Sebrand op zijn Instagram: [@childatplay](#)

Alles draait om slimme tracking

Naviter, de Sloveense maker van vlieginstrumenten, is dit jaar voor het eerst racepartner van de Red Bull X-Alps. Alle atleten krijgen een nieuw instrument waarmee wij - en de race-organisatie - hun prestaties live kunnen volgen: de splinternieuwe Naviter Omni. Maar Live Tracking is meer dan lijntjes volgen op een kaart. Achter de schermen gebeurt er van alles. Tijd om erin te duiken.

Live Tracking is het kloppende hart van de Red Bull X-Alps. Voor fans is het dé manier om de atleten op de voet te volgen. Alsof je zelf met ze mee de lucht in gaat, terwijl ze verspreid zijn over honderden kilometers in de Alpen. In juni zitten fans dus weer massaal achter hun schermen geplakt. Maar ook voor de organisatie is die tracking onmisbaar: ze weten precies waar iedereen is, wat

ze doen en of ze zich aan de regels houden. En dat is natuurlijk ook cruciaal voor de veiligheid.

Nieuwe samenwerking

Jarenlang leverde Flymaster de instrumenten en de support. Maar na de editie van 2021 kwam daar een einde aan. In 2023 bouwde organisator zoom daarom z'n

eigen mobiele tracking-app. Hannes Maier, CTO bij zoom, vertelt: "Onze eigen app werkte best goed, maar het kost ontzettend veel mankracht om die verder te ontwikkelen en testen. Een professionele partner die hier fulltime mee bezig is kan dat veel beter. Dus zijn we op zoek gegaan naar een nieuwe samenwerking." Die partner was dichterbij dan gedacht:

Andrej Kolar, CEO van Naviter, was achter de schermen al jaren betrokken bij de X-Alps. "Hij ondersteunde al verschillende atleten en had contact met de racedirectie over de route en het luchtruim," zegt Hannes. "Toen we een nieuwe trackingpartner zochten, was Naviter eigenlijk een logische keuze." Andrej vult aan: "We hebben in ons team een paar fanatieke hike&fly-piloten die

precies weten wat nodig is. Voor ons voelde dit als een natuurlijke match."

Iedereen een Omni

Als officiële partner levert Naviter dus het belangrijkste trackinginstrument voor de race: de Omni. Er was net een prototype klaar toen de gesprekken begonnen die perfect bleek voor de X-Alps. De Omni is

half zo groot als Naviter's topmodel, de Oudie N, maar heeft wel alle belangrijke functies, naast alle standaardgegevens en kaarten is er een internetverbinding, Flarm, en Fanet+.

"We geven elke atleet een aangepaste versie van de Omni," legt Andrej uit. "Die is net iets anders dan het consumentenmodel, zodat teams ook rechtstreeks met de organisatie kunnen communiceren." Niet alleen de atleten krijgen er een – ook de supporters en een deel van de crew (zoals de zogenaamde runners die bijvoorbeeld geheugenkaartjes van de atleten ophalen en camerateams) krijgen er eentje.

Wat hebben de atleten eraan?

Voor de atleten brengt dat flink wat voordelen. Ze krijgen hun Omni ruim op tijd, zodat ze ermee kunnen vliegen en trainen. En wie wil, kan de Omni zelfs als enige instrument gebruiken – op de verplichte satelliettracker na. Scheelt weer gewicht in de rugzak.

Er is wel een puntje van aandacht: de batterijduur. Met het scherm aan houdt de Omni het 11 tot 13 uur vol – niet genoeg voor een volle racedag. Andrej: "Als ze de Omni als hoofdinstrument gebruiken, besparen ze flink op andere spullen, maar dan moeten ze wel goed op de batterij letten." Zet je het scherm uit, dan gaat de tracker 40 tot 48 uur mee.

Daarnaast kunnen atleten dankzij speciale software bijvoorbeeld een Night Pass activeren, zelfs als ze offline zijn. Zodra ze weer internetverbinding hebben, wordt de info doorgestuurd en is de pas geldig. Updates van het luchtruim, een specialiteit van Naviter, worden direct op de Omni gezet. De atleet moet dan bevestigen dat hij de update gelezen heeft – en die bevestiging gaat automatisch terug naar de organisatie.

Nooit meer offline verdwalen

Baanbrekend is de integratie van Flarm en Fanet-technologie, zegt Andrej van Naviter. Fanet+ vormt een netwerk van vliegcomputers die elkaars positie doorgeven – zelfs als er geen mobiel bereik is. Voorheen kon je alleen gevolgd worden via de internet-tracker of via de satelliettracker (Garmin inReach Mini2). Maar in diepe dalen of afgelegen berggebieden viel de tracking wel eens weg. Met Fanet+ kunnen de gegevens nu via andere instrumenten of supporters met goed bereik doorgestuurd worden. "Zo blijft bijna iedereen continu zichtbaar op de kaart," zegt Hannes. "We krijgen nu elke seconde data van Naviter, elke 5 seconden van Fanet+ en elke 90 seconden via de satelliet. Dat betekent: veel minder kans dat we iemand kwijtraken."

Beter kijkplezier voor fans

Ook voor toeschouwers wordt de Live Tracking-ervaring dit jaar beter, claimt Hannes van zoom. De website heeft een upgrade gehad en de interface wordt opgefrist. Hannes: "Alles draait om de data. Hoe beter die zijn, hoe slimmer we kunnen laten zien wat er gebeurt. Dankzij Naviter hebben we nu superstrakke, complete data zonder gaten." Naast de tracking kunnen kijkers het nieuws

volgen via de feed op de website. Die zal dit jaar vooral bestaan uit social mediaposts. Hannes: "We moeten die wel een beetje filteren, want het tempo ligt hoog en er komt echt een berg binnen aan updates." Tot slot, een doorn in het oog voor piloten die thuis meekijken was altijd de vliegstatistieken. Voor het aantal gevlogen kilometers bijvoorbeeld werden de cirkels in de thermiek meegeteld, wat heel ongebruikelijk

is bij overlandvliegen. Normaal wordt de gevlogen afstand als rechte lijn tussen twee tot vijf punten gerekend, bijvoorbeeld start, landing en een keerpunt daartussenin. Maar dat is bij de X-Alps lastiger: waar leg je de keerpunten? Daar wordt aan gewerkt, zegt Hannes: "We willen betere statistieken, specifiek dan wat je normaal bij overlandvliegen ziet. We werken hiervoor samen met Esri."

Naviter Omni

De Naviter Omni is het kleine broertje van de bekende Oudie N, maar dan supercompact en lichter – ideaal voor hike & fly maar ook geschikt voor xc. De Omni is licht, slim en nauwkeurig zegt Naviter. Een paar kenmerken:

- Gewicht: 222 gram
- Formaat: 97 x 71 x 25 mm (plus 10 mm van de antenne)
- Scherm: 3,5 inch kleurenscherm, multi-touch, 800x480 pixels
- Batterijduur: 11-13 uur met scherm aan, 20-40 uur met scherm uit
- Verbindingen: WiFi, Bluetooth, 4G/LTE, USB-C
- Extra's: QR-scanner, Fanet+, Flarm, live tracking via Fanet/Flarm/OGN
- Software: Draait op Android, met SeeYou-integratie, live weerdata en gratis updates

Achter de schermen bij Live Tracking

Data is alles

Live Tracking is eigenlijk een driedelig proces, legt Hannes Maier (CTO van mede-organisator zoom) uit.

Stap één: data verzamelen. De Omni vliegcomputer van Naviter registreert gps-positie, snelheid, hoogte – en stuurt dat via internet naar Google Cloud. Elke atleet heeft daarnaast een Garmin inReach Mini2 satelliettracker én nog een extra gps-tracker als back-up. En het zijn niet alleen de atleten die gevolgd worden: ook hun supporters en een deel van de crew – in totaal zo'n 120 mensen – worden

live gevolgd. Denk aan lopers die geheugenkaarten ophalen of camerateams die midden in de bergen filmen.

Stap twee is het analyseren van die bak aan gegevens. "We krijgen 24/7 data binnen," zegt Hannes. "Daaruit moeten we afleiden of iemand aan het vliegen is, of loopt of slaapt – en of dat allemaal volgens de regels gebeurt."

Stap drie: de presentatie. De data wordt verwerkt tot de live 2D- en 3D-kaarten op de website, de ranking en alle statistieken die je als kijker ziet. Ubilabs verzorgt dit

gedeelte. GIS-specialist Esri levert de satellietbeelden en het 3D-weergavesysteem. En dan is er nog race control: zij hebben aparte software waarmee ze alles in de gaten houden – luchtruim, rusttijden, Night Passes, Turnpoints, eliminaties.... Een groot deel van die checks is geautomatiseerd met hulp van Esri Velocity software en Naviter's eigen software. Spot het systeem een afwijking of een mogelijke overtreding? Dan gaat dat meteen naar de racecommissie en uiteindelijk beslist racedirecteur Ferdi Vogel.

Hannes Maier van zoom aan het werk in het hart van de X-Alps organisatie: het live-tracking centrum.

Een dag Live Tracking

Ook al doet de software het meeste werk, de race-organisatie houdt nog steeds goed in de gaten of alles klopt. Een typische racedag voor Hannes begint om 6 uur 's ochtends met een check of alle systemen nog draaien. Daarna kijkt hij wat er 's nachts met de teams gebeurd is en probeert hij het verloop van de dag een beetje te voorspellen. "Bijvoorbeeld: als iemand bijna een grens oversteeft, moeten we rekening houden met mogelijke roamingproblemen."

Daarna is het de hele dag cijfertjes kijken. Als er iets vreemds te zien is checkt Hannes wat er aan de hand is en overlegt met race control of er actie nodig is. "Bijvoorbeeld: niet elke mogelijke luchtruimschending is meteen een penalty, maar soms moeten we het even dubbelchecken met de back-up tracker. En als die data niet digitaal op te vragen is, sturen we een loper op pad om de geheugenkaart van de tracker op te halen."

Ondertussen proberen ze ook in te schat-

ten of een atleet op een fotogenieke plek terecht komt – dan sturen ze daar alvast een camerateam naartoe.

De werkdag van Hannes eindigt meestal rond 11 uur 's avonds, als de meeste atleten stoppen voor de nacht. "Ik blijf 's nachts niet op. Zelfs als iemand een Night Pass gebruikt, zijn ze meestal aan het hiken – dat is minder risicovol dan vliegen. Bovendien zijn hun supporters er dan bij. En in geval van nood zijn we allemaal telefonisch bereikbaar."